

לשנות, لكن אני שותה מי סודה" הסביר ר' שלום. חוץ מזה כלום. מי סודה תה או קפה, משקה מתוק? חיללה.

ר' שלום היה משוחח עם עצמו בין כותלי ביתו, חשבון נפש או דברי כיבושין מהפה אל הלב. אחד הבחורים שהתאכسن עם ר' שלום בביתו, וישן בחדר הסמוך לחדרו, נקלע פעם לרוגע קצר – כאשר ר' שלום פסע בפrozדור המקביל לחדרו וזרק לחלל האוויר הערה אישית. הבוחר פתח את דלת חדרו כמו שאינו מבין ופנה אל ר' שלום: "אמרתם לי משהו? רציתם משהו?" ר' שלום חיך: ראית פעם אדם חסר דעת שמדובר אל עצמו?!... אמר ולא יסף, הבוחר נעלם לתוכן בחדרו.

תלמיד ישיבה אחר האזין לדבריו, לתוכחתו העצמית, וזכה לקיתון של יראת שמים:

היה זה בשעת לילה מאוחרת. ר' שלום הרהר בקול, בניגון מוסרי: "אה? שולמך, האם אתה יודע שהעולם שאתה שרווי בו הוא רק פרוזדור? לא!" טפח ר' שלום באצבעו על השולחן "לא לדעת אלא לחוש שהעולם הוא ארעי". ואז, ר' שלום הבהיר מזוית עיניו שיש מי שמאזין לדבריו. הוא חייך קלות וסימן לו באצבעו להתקרב: אה? האזנת? הקשחת?... אם כך הבה ותשמע דבר עמוק:

לילה טוב לך. סיום ר' שלום, והמשיך בהרהורינו.

למהורת בשעת ערב מוקדמת קרא לו ר' שלום לחדרו, להשמעו באוזניו עוד זווית
חדרה מכיוון אחר: שמע נא אהובי, אספר לך סיפור:

אחד מחסידיו של רבי אהרון הגדול מקרלין, בא להסתופף בצללו, וראה את הרבי מבורך בורא פרי הארץ ואוכל תפוח. חלפה לו מחשבה במוחו: הרי גם אני אוכל

תפוחים וمبرיך ומה אם כן ההבדל בינוינו?...

רבי אהרון הרגיש במחשבתו פנה אליו מיד בשאלת: "מה באמת ההבדל בינו לבין, הרי שניינו אוכלים תפוחים? ההבדל הוא קטן, אך גדול, המשיך ואמר, אני מתפעל מבריאותיו של הקב"ה "מה רבו מעשיך ה" ולוחתת בי השתווקות לברך את הקב"ה, אני רוצה להלל את הקב"ה על שברא את העץ ואת האדמה וכו' لكن אני נוטל פרי ומברך אבל אתה משתווק לאכול וכיון שאסור לאכול בלי ברכה אז אתה מברך. נמצינו, שיש מי שאוכל בשבייל לברך ויש מי שمبرך בשבייל לאכול. כאן נבחן האדם איש איש לפי השגותיו שאיפותיו ותשוקתו".

הבנות? שאל ר' שלום, אנשים רבים חיים בשבייל הכספי או האוכל, אוכלים ואוגרים כסף כיון שם לא אין חיים וכן הגלגל חוזר עד זיקנה ושבה. כסף בשבייל חיים וחיים בשבייל כסף עד שנגמרים החיים ונעלם הכספי. ויש אנשים... אה! אה!
ולهم יש עולם הזה ועולם הבא...

ר' שלום המשיך ואמר: רבי שלמה מזועעל התבטא בהזדמנות מסוימת ואמר: "האמינו לי, כי בצעירותי הייתי מניח תפילין והיתה לי הנאה צזו – כבעל תאوه הגדל ביותר – – בשעת مليוי תאותו". אדם יכול להגיע, עד כדי כך. ואז, פתח ר' שלום את סגור ליבו והוסיף: איני צדיק, איני קדוש, אני אדם מכל האנשים, אך זכורני, בהיותי אברך בשבת בבוקר בתפילה שחורת – הייתה מתעטף בטלית ומתקפל, וכשהתחלתי לומר "נשمت כל חי תברך את שםך ה' אלוקינו ורוח כל בשר תפאר ותרומם זכרך מלכנו תמיד, מן העולם ועד העולם וכו'" התרגשתי ועיניו החלו זולגות דמויות של שמחה! ליבי התרחב מעונגן! איזו הנאה! הגביה ר' שלום את קולו בהתרגשות כובשת, את אותם הרגעים לא הייתה מוכר בשום אופן, בכל ממון!.

אסביר לך עוד משהו, העלה ר' שלום חיוך על פניו ואמר: היה פעם שקיבלתי מפלוני ממקרי המחאה בנקאית על סך חמישת אלף דולר לצדקה, ברגע הראשון – שמחתי הייתה גדולה – חמישת אלפיים! הרי זמן רב לא החזקי בידי סכום זהה! חלפו מספר שעות, התרגلت. השמחה פחתה, חלפו יום יומיים ושוב לא הרגשתי הנאה מיוחדת מאותם אלף דולר שבאמתחתי... דע לך! עשיר שיש לו ביד חמישים אלף דולר הוא רגיל להם ויש לו את אותו אושר כמו לי בחמשת אלפי דולרים...